

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

WIDELEC

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Dawniej WIDELEC zwany był również WIDEŁKAMI [H.Rz.] lub GRABKAMI [SJP L]. W znaczeniu liczby pojedynczej używano też formy liczby mnogiej WIDELCE (podobnie jak do dziś mówimy taczka lub taczki o jednej taczce). Te WIDELCE, których dziś używamy, mają zazwyczaj cztery zęby, dawniejsze WIDELCE zaś miały dwa lub trzy ząbki: były to więc rozwidlone na końcu pręciki. Zresztą przymiotnik (dawny imiesłów) ROZWIDLONY, czasownik ROZWIDLIĆ, rzeczowniki WIDŁY i WIDELEC mają wspólny rdzeń -widl-. Etymologicznie WIDELEC to to samo co WIDEŁKI, czyli 'małe widły'. WIDŁY należą do najstarszych narzędzi (pierwotnie była to po prostu obrobiona, rozwidlona na końcu gałąź), używane były do wielu prac polowych i gospodarskich, WIDELEC natomiast to narzędzie zbytku: najpierw pojawił się na dworach, stamtąd został przeniesiony (nieraz dosłownie) na stoły arystokracji, później bogatszej szlachty i mieszczaństwa, by wreszcie – dopiero pod koniec XIX ww. – trafić również pod strzechy.